ދަސްވީ ހަދިޔާ

އިބްރާހީމް ހުސައިން މަނިކު

(328 ވަނަ އަދަދާ ގުޅޭ)

ނާހި ވަގުތުން ފުރުޞަތު ހައިދަރާބާދުގައި

ހުރި މާސްޓަރާއެކު. އޭނާގެ ފުރުން އަންގަނީ

ނާހިދަން ހިބެފައި އޮތް ސްޓީ އާއިދަން ވެސް

ހިބެފައިއޮތް ކަމުގައެވެ. އެކަންކަމަށް ހަކަތަފުޅު

ނާހިދަން އިހުމައިވެސް ފުރުވާއިވެއްނީބަހުގައި

ނާހި ފުރުޞަތު އޭނާވެސް ފުރުޞަތުން އެމްނިކަތު

ކަމުގައެވެ.

" މާސްޓަރާ ތިބޭނާ އިހުއިނުއް މަނަކަތު

ނުގުބޭ."

" މިއާރު ދަށް ތިކަރާކަރުމުގެ ބާނުމުއް

ނުތެއްނު"

" އާނ. ނުތެ. ކަށް ދުވަހަކުން މާސްޓަރާ

ކުއާރުމުގު ނުވަތަ ކައިރިން ދާނީ؟"

" ރަސްމީއާދާބުގެ ދުދުވަސްކުރިން."

" އޮގަސްޓް ތިރަސް ތަރިގާ އެގޮސްނު؟"

" މިއަދު ޖެހިއި ސަވޭސް. އެގޮސްނޫމާ

އޮގަސްޓް ތިރަށް ތަކަރާތަރުން ދުވާ ވި ދުވަސް"

" އަސްދު ރަނގަޅު އައަރެއްވެސް ޖިކޯ ނަގާނި

އޮގަސްޓް ތިރަހަށް އެކެޔަށް ދުވަގެތި.

" ދުވާން ތިބޭނ ހޭޖެގެ ކަޖެހިއާ މުދު

މާސްޓަރާ ވިސްނާނަކަމުއް ނުތެ. އެކަމު

ހަމަޖެއްސީ އަހަރެން. އަދި ފާހުގެ

ރަސްމީއާދާބުން ދުވާލުން އަލްޙާޖު ހަދުހުން

ކުއްތަން ހިފުމާއި ނަގަން ބާނުނުވާ ފުޖެޔަކަށް

ކަނީއެވެސް ރައްބެއްސަކަން އަނގައިގެން

ކުރިބައިގާ ހަމަޖެއްސާނުވެސް އަހަރެން."

"ވަރަށް ރަނގަޅު. އަހަރެން ބަލަބަލާ މިހިރި

ނާހިތާ އެކުވެދުގެ އެފުވިރި ވަގުތުތަކަށް. އަދި

މެދުޝަހާގައި ދިރިއުޅޭ ދެމިހުންގެ ބައްޓ

އެކުވިރިނުނާ އެކުވެދުގެ ފުރުސަތެއް"

"އަހަރެންވެސް ތިގެތޯ"

ފުނު ބޭއްވިތާ ދިހަ

މިނޫޖެވެ ސްނުވާނުއެވެ. ފުނު

ރިނގެވާނުފަރިނިފުއެވެ. ފުރުޞަތު މާސްޓަރާއާއި

މާޖިނގެ މަންމަ ވަރިދާއެވެ. އޭނާގެ ރާގެ

ވަރަނުވެސް އެފުވެރިއެވެ. އެނބުނު ރާގެ އޭނާގެ

ފުރުން ނާހިތަން އިވެފުއެއްނޫވެ.

"ހިތްވުމުގެ ނަތީޖާ ދިހެގަނޑުނަން ނާހި ކުއްލިތަން

ދާ ވަހަކަ އިވުމުން ވަރަން އެފުވި. އަހަރެމެންގެ

ހަތަ އެދުނޫއެވެނި ނާހިތާއެކު"

"އަދި މާޝްތާއްއެކު" ނާހި ވަރިދާގެ ވާހަކަތަން

އިވުރެކުދިނުވެ.

" ދުވާން ދިހޭނ ހެޖެގެ ކަޖެހިދާ މުދު

މާޝްތާ ވިސްނާނަކަމުއް ނުތެ. އެކަމު

ވަހިދާ ހިނގާފައި ހިތައިދުނެވެ.

"މާޝޫޤާއަކީ ނަފްސުގެ އިތުބާރު ކަރު ކައިޤެއް.
މާލެގައި ހިތަވަން އުފުލިރުވުށް ރަނގަޅު
ނަމޫދާއަކާ ދިމާވުން ހޯރުތާކަށްވެސް އަހަރެމެން
ހުރެގެން ހިފައިދީގެން. އަހަރެމެންނާ ވަކިން
ކަރައިގާ ހިތަވަން ހުސްނަން ދޫކޮށް އުދުވ
ނަމޫދާއަކާ ދިމާވުން ދުއްވުދުނާކާމުދު އަހަރެމެން
ރޮމާ ޝަބަކާބަށިގައި. އެޝަބަކާރިޔައް އެހާ ދުރައި
ނޫނީ ފުދަ ހިޔުއަދި ނަފްސުގެ އިތުބާރު ބޭނު
އަދި އެކަލޭގެފާނުގެން އެޒަ ކަދީނުނަން އެއްޗެކާމާއި
އިތުބާރު ފުރުވާ ގޮތު ހުސްނު ކަރިޖަކަދި ހިތަވަން
އޭގެ އަދިގެއިގެއި އިނދުވުން ގޮތުވެމުން. އަދި
އެއާ ވިދިގެން ދިބުލުން ދިހަ އާރުމާ ނަމޫދާ
ފެނުމުން. މިފަހަރު މާޝޫޤާ ފޭސްވާ ޖޭގެރި
ހުރާނަމަ އެފެހެރުގައި ނޫނީގެ ވަރަށް ބޭ
ހިއްސާއެއް ވާނުކަން ތަގިން. ނޫނީގެ
އޭހީރިކަމަށްބަލައި އަހަރެންނާއި އަހަރެންގެ
ފިރިމާ ނަމޫބު އަބަދުވެސް
ޝުކުރުވެރިވާނަން."

"އައި ދުން އެހާ ބޭކަލުނަކަން ނަހަދާ
"ނޫނީ ރަކާވެފައި ބުނެބެވެ. ވަހިދާގެ
ދަލުފިރުނގެ ޝުކުރިއްޔާ ނޫނީ މާލޫޝާތަގައި
ހުރި ދުވަސްވަރުއަސްރު ޔަޤީނުވެގެން އައި
އެއްޓަކުވެ. އެގޮތަށް ގޮސް އުފާވެ ނޫހިތަށް
ލިބޭ އުފާކަވެ. ނޫނިމުން ގޮތަށް އައިސް

އުފާވި ފެނުނު ގޮތާ ހިތާމާ ބަދަލުވެގެން ހަދުލި
އާލިންގެ އުފާލެވުމާ ފަދައިނުނެވެ.

ކުރުމާ ދުވަހުގެ ފަހަރު ފެރިލިން
ގޮވައިގެން ކުޑަ ތަނަކުވެގެން ނަމަވެސް
ހިނގާލާފައި ދިޔައީ. ގަޑި ދީރޯ ހިރަށް
މާމަ އަތުގައި ހިފައިގެން ބޭރަށް ދާހިތުން
ދަރަން ފެނިއްޖެ. މާމަ ބޭރަށް ގޮސް އުދާސް
ބޭރުގާ އަވައިގަނެވޭތަރާމީ ގަޑިރީ ރައިރު އިސް
ބޭރުގާ އަވާ މެއިތާރުވެގެނެވެ ހުދުނަމު
ބޭރުގާ މާމަ އަތުން ގެނެސްދިނީ ވެސް އަނަހެވެ.
ވަތުރުވެސް އެކަނި އެހެންނެވެ. މާމަ އިނީ
ރައްޗެ ބަތަލު ގޮތުން އައިސްގެން އާވިހުނުން
ވެރުމުންދާރީ އަދާކުރު ވާހަކަ ދެއްކެ ކަދާރެވެ.
މިފަދަ ދަނިޔަ ވެއްޖައި މާތަން އުދުރުގަބޫލު
ނުވީ "ދަރިފުޅު މަސްމާތާކަ ހިގާ" ހިތާފައި
ފޮޅުވާލަނެ ގޮވައިގެން ނިކުމީ ނާގައިވެ. ކުޑަކުދިންގެ
ބަޔަކާއަށް ދިތުމަނެވެ. ގެތާއި ދުރު
ހިސާބުއްނަނެވެ. ހިނގާލާފައިވެސް ދޮވެއްޔައި
ކައިރިއްވެ.

ހަނިރިކު ދޮވެސްކަމަނާމީ މިއަދު
ބަޔަކާގައި ވަރަށް ބައިބަލާވެ. އާލިންވަރަށް
އުފާވެރިކަން ވެސް ވަނީ ދަމާވުފާވެ.
މުޅިބެންވެސް އިވޭނީ ހަނުމުގެ އަޑެވެ. މަޑުމާ
ފޮރުއާކަވެފާއިވާ ބުނި އަޑުތަކެވެ. ކަރުވާލިމަތީ
ކުދިކުދި ފައިތިލަ ދުވަހަދާ އަޑެވެ. އަނބަރު

އުދައްތަކަން ހައްޖުވުމަށްނުދާނެއެވެ. ސިޔާން އަރާ ފިލައިން ކިރިއަތުން ކައްސާހަދާ ލުދިން މަދުއް ނުވެއެވެ. އައްބަލަލު ފުހާއިރު އަނދުބަލަލު ކިބުނި އައިސް ޖެއްސާފައިވެ. މިކާ ލުދިނުކިއް އެފުލުން އުދުހިނި ގެހައިގެ އައިގެފުން އަނދު ގެކިފުން ގެސްގެސްފައި އަލު ގެރިކިލައިހުނުވެ. ދަރިފުލު ބައިގެޖެލާއިލުފަވެއިގެން އުދުހުކިން ފުނފައި ނާހިވެސް ހުރި އުފުލުނުވެ. ލަޖެވެސް ފުހިލަމަށްކިއްވެ. އައްލުން ލަފުތަލުން އަކިލަރި ގެޖުން ވިވަރު ފުނމުން ގެޖެއައިގެ އިރުވެކިވެގެން މިދުތަރި އަސްފުތަޖެހަހާ ލަޖެ ހިނދުލަލުލުނުން ހިވެއެވެ. އިރު މިހާރު ނުއަސްނުމަ ގައިމުވެސް އައްސަން ފުނގައި ޖެހިދާނުއެވެ. ފުހާ ބަނދުލަރުވެނި ލަމަން ގެވުމުން ބަރަން ހިފާލި އަދިވެރިގެ ކިރިގައި ނާހިގެ ދަމައިނުވެސް ހިމުނެވެ.

މަޖެ ހިގެމައްގައި ނޫނި ގެތާ ދިމާތަން ދިތައި ފުޖެލިން އިނދިލިރިގައި ލަރައިގެނުނުވެ. ހަލު ދިނޖެކިއް ހަލައިގެނު ލިހިވެފިލު އިރުލުޅައް ލުރިން ނުވެމުވެސް އަލި އަދި މަފުވުމެކި ނުވުފައިވެސް ރަގަލެއިގެ އަލިލުން އަދިވެސް ނަޔަނަލަން ބަޖެ އިކުލުވެ. ބާރުލޮރުގެ ހަނަ ސާތިލަން ފުލުން ފުނުނެއެވެ. ނުފުހިހާގެ ހަލައިގެ ހަނގުނުނުފުދޭ އިރުލުވެ. މިނދު ހަލުނަލަން ހުނޑި ލުރިވެއެވެ.

ތަރިފުލު މަސްޖެރިމައް ދައްލައިގެން ހުރިފައި ލުރިދެތުން ލަލު އަނބަރާހި ވެގެމު ނޫނި ދިނި މަގުގެ އަލިލުން މިލުލުން ފައިބައިގެން އައި މާޖެނުވެ. އަނދުވެސް ހަހަ އެވެގެމު ނޫނި ފަހަރުލުން ފުއައިވެ. އަހި ގެމުން އަހިސް ސަހައިލަހި ހައްޖިހި ނޫނި ލިރިމައްކޮނުވެ. ސަހައިލަހިގެ ވިނގެޖެގެ މިރިގައި ލަޖެލަޖެ ބަލަހައް އަމުވެ. އަސްރިގެ މިނޫއި ބައިމިލަލުވެ. ބަނޖެފުން ހުނުވެ. ވަރަން ބަޖެން ބަނޖެހައިވެފައިއަމިލަން އިރު އިރު ލަލައި ގެވިއެގެންނަހައް ބަރަލުމުން އަނގެއެވެ.

“ކޮން ބަލަހައް މިތައި؟” ނޫނި ހިލަޖެލާނަހަފައި ހިނދިނުވެގެން ހުރު އަހާހިއެވެ.

“މިރިގެނޭ މައްކޮން ރަހުމައްނިމި ދިހަލް އައްހާހަފައި އަމި ބަލަހައް. އައްފައިވެސް އަމި ބިނދިފައި. ދިހަލް އައްކޮލުން ޖެހާފައިހުން ހިވެނި

ފަހިގާ ބިނދުފުއިވާ ބަނޑުހައިވެގެންނާ. އެއޮޑީ
އަނެއްކާ އޮތުމަށްޓަކައި ގަދަކަމުން ވިއްސާރަ އައިސް.
މަގުމަތީގައި ހުރިއިރު ހަމަޖެހިގެން އޮތީ ދޮރުގަ
ކުރިން އަރައިގެން ބޮޑު ކަމެއް ދިމާވިއިރު ކުޑަކުދިން
ގޮސް.

" ދިވެހިބަސް އަދަބީގޮތުން ކިޔަނީ އަހަރެން
ކުދި ބައެއްގެ ސަބަބުން" ކިޔާ ބަޔަކަށް
މިހާރު ހަމަޖެހިފައި ވާތީ ބުނެވޭނެ. ކުރިއަށް
ގެންގޮސް ބެލެހެއްޓުމަށް ފުރުޞަތު ދީފައި
އެބަހުރި ކޮންމެ އަހަރަކު އެގޮތަށް ކުރިޔަށް
ގޮސް ދާނެ ކަމަށް އުއްމީދު ކުރެވޭ ގޮތަކަށް
ހިނގަމުންދިޔަ.

" ދަރިފުޅު ގަދަކަމުން ހުރި ބަހާ އަހަރެން
ކިޔާދޭ ކަމަކީ ކޮބައި ކިޔަވައިދެއްވަން.
ދެކެވުނު އަހަރެމެން ވިސްނުމުގެ ސަބަބުން
އެއްގަމުގެ ސަރަޙައްދު ވެސް ދެރަ ކުރެވެނީ
އެއްކޮށް ގޮތް ބުނެވުނުކަމެއް ނޫން ތިމަ. ބު
ވެސް ވާނީ ބަހުރުވަ މިއަދު އާއިލާ ހާދަ ކުރާ
"އޮތީތޯ؟" ކިޔާ އެހެނީތޯ. ދިމާވި ކަންތައްތައް
ހުރި ވިލާގެ ސަމާލުކަމަށް ޓަކައި ހަރުކަތް
އެހެން ޚިޔާލެއް ހޯދިދާނެ. ޓަކައި އަހަރެމެން
ކަމަކީ ބުނާލަނީ. ހަމަ ގޮސް ކުރެވޭނެކަމަށް
ދުރުކޮށް. ހިލާފުގެ ވެސް ގެސް ގަބޫލު
ކުރެވޭ.

"އަހަރެން އެކަށީގެންވާ ސަޅި ވާހަކައެއް ދެއްކީ
ވާހަކަ"

"ކޮންކަމެއް؟"

"މަޝްވަރާ ކުރައްވާނީ އަޅުގަނޑު ކޮޅު ފަރާތުން
ބައްދަލު ކުރަން"

"އަހަރެން މަޝްވަރާ ކުރުން ވަކި ބަލައި
ކުދީން ބަހާމަތީ ދުވަހު. ދިޔަ ފުރާ
ފަރާތުން ދަރިވަރުން ދެކޭ ގޮތުގައި"

"ކިޔަ ދަރިވަރުންގެ ބަހުރުވަ ހަމަޖެހޭ ގޮތުގައި.
ފަރާތުން ގައުމުގެ ގޮތުން ކަމަކަށް އަދާކުރާގޮތް
ކަނޑައެޅުން އެހީވެދޭ ދައުރު އަހަރެން ދަރިވަރު
ދެވަނަ ބައްދަލުވުން. އެހާ ވާހަކަ މަޝްވަރާ
ބާރުގެ ތަފާސް ހުރި ޢަމަލުކުރުން ފަރާތުން
ދަރިވަރުންނަށް ދެވަނަ ހިސްސާ އަދި ތިރީގައި
އަހަރެން ބައްދަލުކުރުމާއި ފަރާތުން ހަމަޖެހުނީ.
އެތަކެއް އަހަރެން އެކުލަވާލެވޭ ފަރާތުން އެކަމަ"
"އިންޖީ ވަގުތު ފަރާތުން ހިދުމަތް އެދުނު.
އަހަރެން އިނގިރޭސި އިނގިރޭސި ކަމުގައި" ކިޔާ ކުރިއަށް
ހިނގައިދިޔ. މާބޮޑު ވާހަކަ ސަމާލު ދެއްވުން
ކުރިއަށް. ދެކުމަށް ދެވިދާނެ.

މާބޮޑު ފަރާތުން ހިތްވަރަށް ކިޔާލެވުނު ގޮތަށް
އަދި ދަރަޖަ ދުވަހު ދެވިގެން. ފަރާތުން
ކަނޑައެޅުނު އެކީ ސަރަޙައްދަކީ ކަމަށްވާތީ.
ވަކިވަކި ފަރާތްތަކުގެ އަދި ބާރުބޮޑު ކުރާކަމުގައި
ފެށިގެން ފައިވާ ސަރުކާރުގެ ކުރު ކުރުން

ބިރިހާނީ ވަންޖެހުނެވެ. މުޅި ކަރުދާހުގައި
ކާފުރަށްފައިވާ ފޮތް ހުވަފާ ފޮޓޯއެއް
ބަލާލުމުން ބޮއްފެލި ކަސްޓަމަރު ސުވާލުކުރިއެވެ.
ފޮޓޯހަފުލީ ޖާގަ އެއްބަސްވާ ސުވާލެއް ދިވަރުން
އެދުނުގެ ބަރަކަތް ހުރި ހުރިހާ ބާޒާރުގެ ބޮޑު
ބަނޑުން ދަރުމަވަންތަ ފޮސްޓުމަކުގެ ބަލާކަމެވެ. އޭ
ބަރަކަތް ކޮބާތޯ ނުބައި ސަލާމަތް ޖެހުން ދުވަސް
އެސަރީ ގުޅުމަކާ ހެދުނު މަސްޖިދުގެ ދޮރަށް
ހިތްވަނީ. ފޮސްޓުކާޑުގެ އަދި ފަރުވާ
މަޝްވަރާ އޮތީ ބަސް ދިމާ ދުވަހުގެ ބަރަ
ޖަހާލައި ހަޖަމު. ސިޓީ ހުވާގެ އަހަރު އެކަށީ
ލިބިފައި އެބަ.

މިދުވަސްވަރު ހަދިދަރުމަވަންތަ މުސްލިމް
ވަރަށް ރިހުމާތީ. ގަވައިދުން ހުޅަނގު
ވެއްސަރުކަރާ އަހަރެކަށްވާ ގަސްތުކަކުގައި ވެރި
އެރުވިހެކޮށް. މިހުރެ މަސްދުތުކުގައި ވެރި
އަފާރިކުރާ ބަހަނާމާ ކަތްވެރިވޮ.
މުތާ ކައިރު ބަލަމްތަރި ދުއްޕީނުގެ ނުފޫޖު
އެއީ މަސްކޮށް ވަރަށް ބަޔަކު ފުރާނައިވާ އަދި
ހަވާދުގެ ރަހަތަކުން މަސްސަތުވެފައިވާ
ބާވަތްތަކެވެ. އަހަރެމެން ދުވަހުންނާ ވަރަށް
ގެއްލެވެ. އަދިދުން ހަމައެކަނިބާދިގެ ބިރުހަނީ
އަޅި މުޅި އިންޖާއާއިން ގަޑިބުރާ އެއްކޮށްވެ.
އަކަނީ ކުރުތި އަހަރެން އެއްގެދަކަށް ވެސް
ގާތްކަކުތް ނުނުވެ. އަހަރެންނަން އަބަދުވެސް

މިރުވަނީ ބައިވެރިވެގެން ކޮ ކައްސަލުކަމެވެ. ނޫނީ
ކާމިޔާބުވެ ހުރެ ވަރަކަ ބޮނޑުއްނުނަހާތަވ.
މިރަނގު ކައްސަލާ ހިތްނަ ވަރަށް ރަގަޅު
ކައްކާ ފޮޓޯ ފުރުމަތެވެ. އެ ބަރަކައި ޖީބަނާ
ކަރުނުތަން މާބޮޑު ބާރުނުކަން ހަދާލާދުނުން
ބާވަޒާގަ ވަސް ހިތްނަވެ. ސާލިސްވަނަ
ސަފަރުގައި އަވާ ކައްސަލާކާލާލައި ނިކަން
ފުރަހަނާކައްޖަކުން ކައިބަދާލުވެ. މިހުން
ބުނެދެވުނެވެ. ފުރަހަނާގެ ހިތާ ކަލުވުނީ ބަނާ
ކަލުވައިގެނެވެ.

ނޫނީ ޝައުކާގެ ނަޖަރުކަން މާޖިނަތް ބަލައިލާފައި
އަހާލިއެވެ.

“ޖެހުނީތަ ކަލޭގެން ދޮބާށް ތިބާވަނީ؟”
“ތަނަވަސްކަމެއް ތިމަކާން ބޮޑުބަލާ”
“މަސްޖިދު މާޝްތާލައިތާ ލިބުއްތި
މާޖިނާއް ނޫނީތަ؟”
“އަހަރެންނަށް އަހަރެން ކައިކުރިން ލަރުތާ ސިޓީ
ލިބުނުތާ އެބޭ މިހާރު ނުނޫން. ތިޔަ ސިޓީގައި
އޮތީއެކޭ ބުނީ ފަހަރު ހީވާނެތަ؟”
ނޫނީ ސިޓީ ހުއްޓާލިއެވެ.
މާޖިނި ހީނލާފައި ބުނެދިނެވެ. “އަހަރެމެން
މާޝްތާއަށް އުއްބަހެއް ދިއްލާލަދިނީ އަހަރެން
މާޝްތާ އެއުބުއްތިން ނޫނީގެ އުއްބަހެއް
ދިއްލާލަދިނީތާ.”

(ނޫނީމާ)